

Onmiskenbaar de oude graanmaaldery in Veenhuizen, als onderdeel van een stukje unieke geschiedenis van Nederland. Veenhuizen werd in 1818 gesticht door Johannes van den Bosch met als doel de paupers en de bedelaars een kansrijker bestaan te bieden. Anno nu is Veenhuizen nog steeds grotendeels staats eigendom. De bebouwing en de inrichting zijn vrijwel intact gebleven. Je ziet er huizen met bekende teksten als 'Arbeid is Zegen', 'Flink en Vlug', 'Werk en Bid' en 'Leering door Voorbeeld', allemaal in dezelfde stijl en met hetzelfde lettertype. De naam 'Maallust' in dezelfde stijl valt daarvoor niet op als een nieuwe brouwerij, die nog maar vijf jaar actief is. Dat verwacht je ook niet in een omgeving waar destijds soberheid en 'arbeid adelt' de boventoon voerden en 'wellustige drankgelagen' niet aan de orde waren. De door de Rijksgebouwendienst opgeknapte oude graanmaaldery wordt verhuurd aan de brouwerij.

Druk, druk, druk

Binnengekomen in de fraai gerestaureerde graanmaaldery gaat de knop meteen om. Als blikvanger treffen we twee glimmende Kaspar Schultz-bierketels, bepaald niet de minste in de brouwerswereld. Brouwmeester Bert Calkhoven is druk in de weer met de nodige controlewerkzaamheden. Een busje komt voorgereden om een nieuwe partij bier te laden om die nog voor de kerstdagen in de schappen bij de slijters te hebben. Achter de ketels zijn de kratten hoog opgestapeld en is er duidelijk weinig ruimte om af te vullen. Hier gebeurt wat.

Voorin in de graanschuur, in het proeflokaal, treffen we Henk Bousema, Cumela-ondernemer en één van de 25 zware jongens die dit initiatief mogelijk hebben gemaakt. "Het pand is met behoud van historische waarden opgeknapt; niet altijd handig, maar wel passend", vertelt hij. Tijdens de rondleiding treffen we op de eerste etage de flink bemeten ronde vergadertafel met daar omheen 25 stoelen voor de zware jongens. Daarboven nog enkele antieke attributen uit de maalderijtijd en natuurlijk de weldadige geur van mout, hop en gist. "We verwelkomen regelmatig groepen, die hier terecht kunnen voor een rondleiding, om te vergaderen of te eten en uiteraard om van ons bier te genieten."

Weldadige groei

Mede-aandeelhouder Henk Bousema over de groeipotentie van brouwerij Maallust

Als je 25 ondernemers de kans geeft een nieuwe bestemming te geven aan een historisch waardevolle graanmaalterij, dan gebeurt er wat. In vijf jaar tijd is brouwerij Maallust in Veenhuizen uitgegroeid tot een professionele brouwerij met groeipotentie. Mede-aandeelhouder Henk Bousema over de waarde en de groei van deze onderneming. De ruimte wordt al te klein.

Kansrijk ingeschat

Henk is ruim vijf jaar geleden door de initiatiefnemers benaderd om mee te doen. Zij zochten financiers om de brouwerij op poten te zetten. Henk: "Ik vond het wel een mooi initiatief voor de streek, goed voor Veenhuizen en ik hou persoonlijk wel van een biertje."

In eerste instantie is geprobeerd om het wat 'goedkoop' op te zetten, met een opknappertje als brouwketel en dan low-cost opstarten. "We waren er echter al snel uit dat dit niet de methode is. Als ondernemer wil je het wel levensvatbaar hebben", aldus Bousema. Al snel werd dus gekozen voor een goede, moderne installatie en te gaan voor kwaliteit in de breedste zin van het woord: een moderne brouwinstallatie, een echte brouwmeester, een moderne afvulinstallatie, goede pr, ruime mogelijkheden voor de ontvangst van gasten, en verkopers op de weg om het product aan de man te brengen. Bousema is daar helder over. "Natuurlijk is het goed iets weldadigs voor de steek te doen, maar als het renderend is, hou je het langer vol. Anders is het geld pompen in een bodemloze put."

In de club van 25 kwamen diverse lijntjes bij elkaar. Het zijn allemaal verschillende ondernemers, met hun eigen kwaliteiten en netwerken, onder wie bijvoorbeeld ook een reclameman, die de huisstijl en de namen met gevoel heeft uitgezet. Dat heb je nodig om de onderneming kansrijk te maken. Brouwer Bert is ook helder over zijn aanpak. "Speciaal bier is duurder, dus moet het goed en onderscheidend zijn. Wij kopen daarom rechtstreeks speciale hoppen, gemout graan en gisten in, altijd vers en hoogwaardig. Bij het brouwen zorgen we standaard voor een vollere smaak en een sterker aroma dan bekende commerciële bieren. We bezuinigen niet op grondstoffen en kwaliteit", aldus de brouwer. Hoe hij dat doet, is natuurlijk het 'geheim van de smid'. En zo zijn bieren met de passende namen De Vagebond, De Weldoener, Zware Jongen en 1818 ontstaan.

Over de schutting

Henk Bousema ziet dit avontuur als aangenaam en nuttig. "De zware jongens komen uit alle sectoren, met als onderlinge band dat het allemaal ondernemers zijn die het leuk vinden een eigen bierbrouwerij te hebben. Je hoort in die onderlinge contacten hoe het er bij hen toegaat en dat is goed voor de blikverbreding en levert nieuwe inzichten en

contacten op", zegt de cumelaondernemer. Hij geeft aan dat het goed is om op een dergelijke manier 'over de schutting' van je eigen sector te kijken. "Het voordeel van zo'n brouwerij is dat het niet alleen een aangenaam samenzijn is, maar dat het ergens over gaat. Je hebt een gezamenlijk belang en dat werkt versterkend op de onderlinge relatie", zegt hij. Ook is hij tevreden over de meerwaarde van het hebben van een eigen bier. "Mensen vinden het leuk als je als relatiegeschenk een pakketje uit de eigen brouwerij aanbiedt en dat je ze bij gelegenheid uitnodigt in de brouwerij."

"WELDADIGHEID IS PRIMA,
MAAR HET VOELT BETER ALS
HET GAAT RENDEREN."

En dat brengt ons bij de plot van deze onderneming. "Je hebt het gezien. We zitten nu al te krap." Bousema geeft aan dat ze daarom druk bezig zijn om de volgende stap te maken. "We hebben inmiddels een operationeel directeur aangesteld om sneller beslissingen te kunnen nemen en zijn aan het kijken of en hoe we kunnen uitbreiden", zegt hij daarover. Dat die uitbreiding er moet komen, staat voor hem als een paal boven water. "Weldadigheid is prima, maar het voelt beter als het gaat renderen en daarom gaan we verder met het professionaliseren en verbeteren van deze brouwerij."

TEKST & FOTO: Gert Vreemann

